

XXV CONCURS

el gust per la lectura

2019-2020

Educació primària, ESO, batxillerat i educació de persones adultes

El Departament d'Educació convoca el **xxv Concurs El Gust per la Lectura**, basat en una sèrie de lectures.

Els materials didàctics sobre les lectures els trobareu a la pàgina web¹ del Programa El Gust per la Lectura.

BASES DEL CONCURS

Els treballs que es presentin han de ser de creació original en la llengua de la proposta de lectura i s'han d'ajustar al que determinen les bases específiques per a cada categoria i obra. Si s'hi inclouen imatges i/o música, aquestes hauran de ser de creació pròpia o lliures de drets. Recordem que els centres han de tenir el permís d'utilització de la imatge dels alumnes.

Pel que fa al lliurament dels treballs, s'ha de procedir segons s'indica al punt 2 d'aquestes bases, *Inscripcions i lliurament dels treballs*.

¹ <http://www.xtec.cat/web/projectes/lectura/gustperlalectura/materialdidactic>

1. CATEGORIES, OBRES I MODALITATS DELS TREBALLS

S'estableixen set categories (**A, B, C, D, E, F i G**), corresponents a nivells educatius diferents. La participació consisteix a llegir i treballar una de les obres proposades a cada categoria. Les categories, les obres i les modalitats dels treballs són les següents:

Categoria A. Alumnes de cicle mitjà d'educació primària.

Modalitat A1. Autor.

MOLIST, Pep. *El dit d'Ariadna*. Editorial Cruïlla, 2012.

En aquesta història l'àvia li envia cinc llibres a l'Ariadna que tenen a veure amb les aventures que li estan passant. El treball (d'un màxim de 30 alumnes) consisteix en una presentació oral d'aquests llibres tenint en compte que cal:

- Situar el moment de la història en què l'àvia li envia el llibre.
- Dir per quin motiu li envia el llibre, quina relació té amb el que li passa a l'Ariadna.
- Explicar com reacciona l'Ariadna i com es pot haver sentit.
- Fer una presentació o recomanació de cada llibre.

Es lliurarà un enregistrament en format MP4 amb les cinc presentacions d'una durada total no superior a set minuts.

Es valoraran:

- Els arguments que justifiquin la connexió de cada llibre amb *El dit d'Ariadna*.
- El grau d'empatia amb la protagonista quan rep cadascun dels llibres.
- Les expectatives per llegir els llibres que es desprenen de la presentació.
- La dicció acurada i fluïda en l'enregistrament.

Modalitat A2. Tema: Contes divertits i sorprenents.

KASPARAVICIUS, Kestutis. *Coses que passen cada dia*. Editorial Thule, 2006.

El treball (d'un màxim de 30 alumnes) consistirà a inventar cinc contes divertits i sorprenents. A cada text apareixeran dos dels objectes personificats que surten als contes llegits. Per fer-ho, es tindran en compte les característiques d'aquest gènere recollides a la guia didàctica i treballades al quadern de l'alumne.

Es presentarà, en PDF, un recull de cinc contes d'una extensió d'una pàgina i acompanyats cadascun d'una il·lustració.

Es valorarà la imitació de l'estil dels contes *Coses que passen cada dia*, la personificació dels objectes, el diàleg entre els personatges i els recursos literaris (propis d'aquest gènere i que trobareu a la guia didàctica).

Categoria B. Alumnes de cycle superior d'educació primària.

Modalitat B1. Autor.

MOLIST, Pep. *Les enigmàtiques fotos del senyor Clarissa*. Editorial Animallibres, 2017.

Treball en grup (d'un màxim de 30 alumnes) consistent en l'elaboració d'un treball a partir de les fotografies que apareixen a l'inici d'alguns capítols del llibre.

Els alumnes hauran de triar cinc fotografies i per a cadascuna fer un escrit que tingui les parts següents:

- Selecció de la fotografia (il·lustració o l'original del fotògraf Antoni Arissa), amb peu de fotografia.
- Descripció.
- Contextualització de la fotografia en el conjunt de la novel·la (en quin moment de la trama l'ha posada l'autor i amb quina finalitat)
- Escriptura d'una narració que tingui per estímul creatiu la fotografia.

El treball es presentarà en format PDF i l'extensió no superarà les deu pàgines, dues pàgines per fotografia.

Es valorarà la qualitat de la descripció utilitzant el lèxic propi de les fotografies, la contextualització de la fotografia dins de la novel·la i l'originalitat de la història inventada.

Modalitat B2. Tema: Contes divertits i sorprenents.

RODARI, Gianni. *Contes per telèfon*. Editorial Joventut, 2016.

Treball de grup (d'un màxim de 30 alumnes) en què els alumnes hauran de simular un encontre amb l'autor per escoltar alguns contes i donar-ne l'opinió.

Els alumnes hauran de:

- Triar cinc contes, un de cadascun dels cinc blocs que es defineixen a la guia didàctica (1. Calcar rondalles; 2. Els personatges; 3. Transformació d'objectes i fets quotidians; 4. A l'escola..., riem i juguem amb les paraules; 5. El país...).
- Fer una lectura expressiva com si fossin l'autor. Cada conte ha de ser llegit per un alumne diferent.
- Fer una conversa crítica sobre el conte, en què hauran de donar la seva opinió justificada tant del tema, com de l'originalitat, com de quins sentiments els ha provocat, com dels recursos que utilitza l'autor...

S'ha de presentar tot el treball en un únic vídeo en format MP4. La durada de l'enregistrament no superarà els set minuts.

Es valorarà, per una banda, la qualitat de la lectura expressiva: dicció, entonació, gestualitat, mirada..., i, per l'altra, la qualitat del discurs oral: varietat dels comentaris, expressivitat, correcció lingüística...

Categoria C. Alumnes de 1r i 2n d'educació secundària obligatòria.

Modalitat C1. Dones escriptores.

CANELA, Mercè. *El quadre de Monet*. Barcanova, 2018.

MARÍN, Glòria. *Com una tempesta que arriba sense avisar*. Ed. Animallibres, 2018.

Aquestes dues obres tenen com a protagonistes noies adolescents i com a temes centrals l'amistat, la solidaritat i el lloc on vivim. El treball s'haurà de presentar en petit grup (màxim 4 persones) i consistirà en un bibliotràiler, això és, un curt audiovisual protagonitzat pels alumnes que promocióni la lectura d'un d'aquests llibres. L'objectiu és despertar en l'espectador o espectadora les ganes de llegir-lo donant informacions sobre l'argument però sense explicar-ne massa detalls. Al quadern de l'alumne, i també a la guia didàctica, de cadascuna d'aquestes propostes de lectura, hi trobareu com fer un bibliotràiler.

L'enregistrament s'haurà de presentar en format MP4 i haurà de tenir una durada mínima de 3 minuts i màxima de 5.

Pel que fa al contingut del text oral, es valorarà un bon ús de la llengua, els aspectes comunicatius (persuasió, convicció, ordre expositiu) i la defensa argumentada del propi punt de vista.

Modalitat C2. Llegim ciència.

HERNÁNDEZ, Pau Joan. *La balada del funicular miner*. Editorial Cruïlla, 2013.

Treball de petit grup (3-4 persones) consistent a enregistrar una tertúlia radiofònica integrada per tres o quatre veterinaris. A la novel·la, un animal exòtic s'introdueix en una vall del Pirineu. Els alumnes hauran de pensar en un animal diferent, modificar, en consonància, les proves localitzades, i argumentar, de manera científica, quin animal consideren que és el que s'ha introduït en l'ecosistema de la vall de Tamasca.

Es valorarà el rigor científic en la descripció i la valoració de les proves, i en l'argumentació. També es tindrà en compte la versemblança en la recreació del gènere oral de la tertúlia radiofònica. L'enregistrament s'haurà de presentar en format MP3, i la durada oscil·larà entre 4 i 6 minuts.

Categoria D. Alumnes de 3r i 4t d'educació secundària obligatòria.

Modalitat D1. Dones escriptores.

VALLÈS, Tina. *La memòria de l'arbre*. Anagrama, 2017.

ROCA, Maria Carme. *La noia del club*. Bromera, 2017.

El treball, individual, consistirà a recrear per escrit uns fragments de les memòries del diari personal del protagonista d'una de les dues obres.

En el cas de *La memòria de l'arbre*, l'avi Joan reflexionarà i parlarà al seu diari sobre com ha estat d'important algun element del seu poble, Vilaverd. L'avi deixarà per escrit al seus papers algun episodi de la infantesa lligat amb algun dels símbols, indrets geogràfics o esdeveniments que heu llegit al llibre: la plaça del poble, els arbres de la plaça, els rellotges, el tros, la Crua, etc.

En *La noia del club*, l'activitat partirà de l'experiència de la Flora. Els alumnes s'han imaginar una Flora que s'ha fet gran i és besàvia, i que escriu unes ratlles meditant sobre com ha evolucionat el paper de la dona des que ella era jove fins a l'actualitat. Els fets viscuts per la protagonista a la novel·la han de ser el punt de partida de les reflexions. S'haurà de tenir en compte les característiques i les vivències del personatge i el seu tarannà, i reflexionar sobre el tema del feminisme.

El text haurà de tenir una extensió màxima d'uns 7000 caràcters amb espais inclosos i s'haurà de presentar en format PDF i cal que s'hi mantingui la coherència tant pel que fa a l'estil de la novel·la com a la caracterització dels personatges que hi apareixen. En el cos del text es pot inserir material gràfic original o amb llicència per a la lliure reproducció (les fonts s'hauran d'indicar al peu de foto).

Es valoraran tant l'originalitat de la idea com l'estil i la riquesa lingüística. Això no obstant, el jurat serà sensible a aquells indicis que demostrin una lectura comprensiva i aprofundida dels llibres treballats.

Modalitat D2. Llegim ciència

ROCA, Maria Carme. *Katalepsis*. Editorial La Galera, 2013.

Treball individual consistent a enregistrar en vídeo una recomanació del llibre (bibliotràiler), en la qual un metge en suggereix la lectura als col·legues de professió per l'interès de l'obra pel que fa als aspectes científics i mèdics.

Es valorarà el rigor científic en el comentari dels aspectes mèdics i en l'ús del vocabulari específic. També es tindrà en compte l'ús d'elements de persuasió per convèncer l'espectador per llegir el llibre i la naturalitat en el paper de professional de la sanitat. L'enregistrament s'haurà de presentar en format MP4 i la durada màxima serà de quatre minuts.

Categoria E. Alumnes de batxillerat i de centres de formació d'adults (preparació per a la prova d'accés a cicles formatius de grau superior –PPACFGS– i accés a la universitat per a majors de 25 anys –PAU >25 anys–).

CAPMANY, Maria Aurèlia. *Feliçment, jo soc una dona*.

El treball s'haurà d'elaborar de manera individual i consisteix a crear una ruta literària a partir de la novel·la. Caldrà escollir un parell d'etapes de la vida de Carola d'entre les sis que la guia de lectura estableix i que transcorrin a Barcelona. S'hauran de seleccionar 5 espais no molt allunyats els uns dels altres, per fer possible la ruta literària i que siguin significatius per al desenvolupament de la novel·la. (S'aconsella buscar en un plànol de Barcelona els espais que apareixen en les etapes de vida seleccionades per poder observar la distància que hi ha entre aquests). Juntament amb la selecció dels espais, caldrà escollir un fragment de text de la novel·la per ser llegit en cada aturada de la ruta.

El treball consistirà a enregistrar, en format MP3, l'àudio de la lectura expressiva dels fragments triats, amb la indicació prèvia del lloc on es proposa l'aturada. L'àudio s'acompanyarà d'un text en PDF de justificació de les etapes de la vida de la Carola triades i de les aturades de la ruta, així com de l'itinerari a seguir assenyalat en un plànol de Barcelona.

El text haurà de tenir una extensió aproximada de 5000 caràcters amb espais i s'haurà de presentar en un arxiu PDF. El treball haurà de contenir una pàgina inicial amb les dades identificatives explicitades en el punt 2.2.2 d'aquestes bases i inclourà també la indicació de la URL de l'àudio que completa el treball.

Es valorarà la capacitat d'argumentació de la selecció de les etapes triades, així com dels espais on s'aturarà la ruta, tenint en compte la complexitat dels raonaments, la comprensió de l'obra, l'aprofundiment en els temes clau de la novel·la, la singularitat dels espais triats pel que fa al desenvolupament de la història de la Carola Milà. També es

valorarà la qualitat de la lectura expressiva (capacitat d'expressar els sentiments i l'emotivitat dels fragments llegits en veu alta, la intenció de l'autora, la fluïdesa lectora, el ritme, la pronunciació...).

Categoria F. Alumnes de centres de formació d'adults (cicle de formació instrumental –CFI– i nivell 3 de català).

NUÑEZ, Cristina; ROMERO, Rafael. *Vides que canvien vides*. Editorial Nube de tinta, 2018.

AOUATTAH, Asmaa. *L'etern retorn*. Editorial Voliana, 2018

Treball de grup classe que consistirà a enregistrar un vídeo on es recreï una escena representativa, un dels contes que s'han llegit o d'alguna de les històries de persones que han salvat el món o que han arribat més enllà del que s'havien proposat. L'enregistrament s'haurà de presentar en format MP4, i la seva durada oscil·larà entre 4 i 8 minuts.

El jurat serà especialment sensible al fet que la justificació respongui a una reflexió més o menys profunda sobre el missatge que transmet alguns dels contes o de les històries de les persones amb vides inspiradores.

Categoria G. Alumnes de centres de formació d'adults (graduat en educació secundària –GESO–, curs d'accés a cicles formatius de grau mitjà –CAM– i preparació per a la prova d'accés a cicles formatius de grau mitjà –PPACFGM–).

VALLÈS, Tina. *La memòria de l'arbre*. Anagrama, 2017.

PUIGPELAT, Francesc. *La nedadora*. Columna Edicions, 2019.

Els alumnes, convertits en *booktubers*, presentaran un treball individual del llibre consistent en un enregistrament audiovisual de l'extensió i característiques habituals en aquest mitjà de difusió literària, sense cap altre límit que el que imposi la pròpia imaginació pel que fa a les tècniques audiovisuals.

L'enregistrament es presentarà en format MP4 i la seva durada no ha de superar els 5 minuts.

Pel que fa al contingut del text oral, es valorarà un bon ús de la llengua, els aspectes comunicatius (persuasió, convicció, ordre expositiu) i la defensa argumentada del propi punt de vista.

2. INSCRIPCIONS I LLIURAMENT DELS TREBALLS

Es preveuen dues fases: una d'inscripció al concurs i una altra de lliurament dels treballs. Per a cadascuna d'aquestes fases s'haurà d'emplenar una part del formulari en línia preparat per a la recollida de les dades i els treballs.

2.1 Fase d'inscripció

Per participar en el concurs, els docents hauran de formalitzar la inscripció accedint al formulari mitjançant el portal de centres del Departament, on també trobaran un tutorial per guiar el procés. El període previst és **del 4 de novembre al 22 de gener de 2020**. Amb independència de la modalitat del treball (de grup o individual), es farà una inscripció per cada grup classe, que no pot excedir els 30 alumnes, per l'obra escollida, dins de la categoria a què correspon l'alumnat, i fent constar el nombre d'alumnes del grup classe. Quan hi participi més d'un grup classe per nivell educatiu, es faran tantes inscripcions com grups classe.

2.2. Fase de lliurament dels treballs

Per lliurar els treballs caldrà emplenar la segona part del formulari en línia, adjuntant l'arxiu PDF o bé indicant l'adreça URL on és allotjat el treball audiovisual, segons la modalitat. En la **categoria E** s'adjuntarà **dins l'arxiu PDF la indicació de la URL de l'àudio** que completa el treball.

Les dades dels alumnes, autors dels treballs, es podran pujar des de qualsevol base de dades del centre, sempre que contingui els mateixos camps que s'han d'emplenar en el formulari. El període de lliurament dels treballs és **del 16 de març al 8 de maig de 2020**. L'accés al formulari de lliurament i al tutorial de suport corresponent es farà mitjançant el portal de centres del Departament d'Educació.

2.2.1 Formats i suports dels treballs

- **Arxius multimèdia (àudio i vídeo):** Els treballs consistents en un enregistrament d'àudio s'hauran de fer en **format MP3**, mentre que els audiovisuals s'hauran de fer en **format MP4**. Caldrà comprovar la visibilitat pública de l'arxiu abans de facilitar-ne la URL. La durada estipulada a les bases no inclou els crèdits ni les preses falses que s'hi vulguin afegir. Un cop pujat el treball a l'espai virtual d'allotjament que el centre triï, caldrà indicar l'adreça URL en el formulari de lliurament del treball, llevat de la **categoria E, en què s'adjuntarà dins l'arxiu PDF la indicació de la URL de l'àudio que completa el treball**.

- **Arxius de text:** Els treballs amb text s’hauran de presentar en **format PDF** i s’hauran d’adjuntar al formulari de lliurament. S’enviarà un PDF per cada treball presentat. Això no obstant, caldrà conservar els arxius originals editables (Word o Open Office) fins després de la publicació del veredict.

2.2.2 Identificació dels treballs

En tots els treballs s’hauran de fer constar les dades d’identificació següents:

- Nom del centre i població
- Categoria (A-G)
- Autor i obra treballada
- Títol del treball
- Nom i cognoms (cal fer constar els dos cognoms, tret que només en tinguin un) de tots els autors del treball presentat
- Curs i grup a què pertanyen, d’acord amb la inscripció
- Nom del professor o la professora que ha dirigit el treball

En els documents lliurats en PDF, aquesta identificació ha de constar en la primera pàgina del treball. En el cas dels vídeos, la identificació s’inclourà en els crèdits.

2.2.3 Títols dels fitxers presentats

Els títols dels fitxers dels treballs, siguin documents de text o vídeos, s’han de formar amb la categoria, el codi de centre i el primer cognom d’un dels autors del treball. Exemple:

categoria_codicentre_primercognomautor

Cal tenir en compte que el títol dels fitxers no pot contenir accents, apòstrofs ni caràcters no inclosos en l’alfabet internacional, com la “ç”. És convenient fer servir el guió baix (_) per unir les paraules.

2.2.4 Nombre màxim de treballs presentats

En les modalitats de grup classe, només es podrà presentar un treball per cada grup classe inscrit i per cada obra per la qual participa. En les categories de treball individual o petits grups (tres o quatre persones), el centre educatiu pot presentar **un màxim de tres treballs per cada grup-classe inscrit en el concurs.**

2.2.5 Autorització de l'equip directiu i acceptació de les bases

El formulari d'inscripció al concurs inclou dues caselles que s'hauran de marcar per fer constar el vistiplau de la direcció del centre: una d'acceptació de les bases i una altra d'autorització a la participació al concurs.

3. DISTINTIUS PER ALS CENTRES PARTICIPANTS

Un cop acabada la fase d'inscripció, es farà arribar als centres un logotip digital de participació, que podran inserir en els seus espais virtuals com creguin oportú. Després de l'acte de cloenda, els centres finalistes o guanyadors rebran el logotip digital acreditatiu corresponent per deixar constància del guardó.

4. SELECCIÓ DE FINALISTES I GUANYADORS

De cada modalitat se seleccionaran dos treballs finalistes, d'entre els quals es triarà el guanyador, que es farà conèixer en l'acte de cloenda.

5. ACTE DE CLOENDA

La lectura del veredict del jurat tindrà lloc en el transcurs d'un acte públic que se celebrarà a Barcelona el juny del 2020, al qual es convidarà tots els alumnes finalistes. Per raons d'aforament, només es pot garantir l'assistència a l'acte a l'alumnat que quedi finalista i al professorat acompanyant.

6. PREMIS

Els treballs finalistes i guanyadors obtindran premis de naturalesa diversa, d'acord amb l'aportació de les entitats patrocinadores del concurs. Pel que fa als premis col·lectius, es lliurarà al centre guanyador o finalista un val per comprar llibres per a la biblioteca del centre en el marc de la Setmana del Llibre en Català, que cada any s'organitza davant de la Catedral de Barcelona durant el mes de setembre. En el cas dels premis individuals, es lliuraran entrades per anar a parcs temàtics, museus o funcions teatrals.

L'organització es reserva el dret a modificar el cartell de premis si canvien les aportacions de les entitats patrocinadores.

7. DIFUSIÓ DELS TREBALLS PREMIATS I DE L'ACTE DE CLOENDA

La participació en aquest concurs comporta donar el consentiment per ser enregistrat durant l'acte de cloenda i perquè els treballs premiats siguin difosos en els webs oficials del Departament d'Educació.

Barcelona, 16 d'octubre de 2019

Amb el patrocini de:

